

Jegyző a gyűlés kezdetén nem jelenvén meg, helyettesül Dr. Kardos Samu kértett fel. Első sorban felolvastattott a választmány évi jelentése, melynek főbb adatai a következők: A múlt idény alatt nov. 9-én tartott meg a megnyitó előadás. A felolvasásokat mindig szép számú közönség hallgatta. A felolvasott művek közt túlyomó számban voltak a szépirodalmi művek. 17 estén 20 szerzőtől 27 mű került felolvasásra. Volt e 27 mű között 14 szépirodalmi és 13 tudományos dolgozat, és pedig történet-tudományi 2, művelődés-történeti 2, jogi 1, társadalmi 4, nyelvtani 1, természettudományi 2, orvosi 1. A szerzők közül volt foglalkozásra néve tanár 4, ügyvéd 5, orvos, 1 gyógyszerész 1, hivatalnok 1, lelkész 1, hírlapíró 2, színész 3, nő 2. Illetőségükre néve debreczeni 16, vidéki 4.

A választmányi közönség-szavazást indítványoz Debreczen város tanácsának, a nagy terem átengedéseért, a helyi lapok szerkesztőinek, s Tóth Béla pénztárnoknak. A közgyűlés megbizta a választmányt, hogy e közönség-szavazást az illető helyeken köze titse.

A múlt évben a választmány 3 ülést tartott. Uj tag beiratkozott 17. A pénztári forgalom volt a múlt évben: bevétel 310 frt 27 kr, kiadás 134 frt 78 kr, tehát bevételi többlet 175 frt 49 kr. A kör vagyonra ez idő szerint 1059 frt 40 kr, mely takaréknézetben van elhelyezve, és 36 frt 53 kr. pénztári készlet.

A jövő évi költségvetés 200 frt szükséglettel és 326 frt 53 kr. kiadással van előirányozva. A kör pénzügyei tehát virágzóak, — a mennyiben a fedezet messze túlhaladja a szükségletet, e mellett tekintélyes tőke áll a kör rendelkezésére.

A számvizsgáló bizottság jelentése felolvastatva, pénztárnoknak a felmentvény megadatik.

A választmányból — az alap-szabályok értelmében — kilépnek a következő tagok, kik mindannyian egyhangulag ismét beválasztottak: Géressy Kálmán, Dr. Popper Alajos, Vertessy Arnold, Dr. Scheer Benő, Tóth Béla, Jó István, Csiky Lajos, Ember István, Dr. Vedródi Viktor és Rásó Gyula.

Számvizsgálókul ismét megválasztottak: Gyúgyei József, Fekete Sándor és Steinfeld Antal — A jegyző könyv hitelesítésére — az elnökség mellett — felkértek: Szikszay József és Buday József.

Végül a választmány az alapszabályok némely pontjaira nézve lényegtelen, de szükséges módosításokat javasol, melyek vita nélkül elfogadottak. E módosítások közül leglényegesebb az, hogy ezennel a kör tagjai csak kétfélek lesznek, u. m. alapító és rendes tagok.

A módosított alapszabályok — megerősítés végett — a miniszteriumhoz fognak felterjesztetni.

Több tárgy nem lévén, elnök deli 12 óraker a közgyűlést bezárja.

II. A nőegylet közgyűlése.

A deb. jótékony nő-egylet tegnap d. u. 3 óraker tartotta meg rendkívüli tisztújító közgyűlést a városháza nagy tanácstermében. Az elnöki széklet Leeb Pálné alelnök, később pedig Gf. Kornis Zsigmondné urhölgy foglalta el, — tagok szép számmal voltak jelen.

A gyűlés tárgyat az képezte, hogy az apr. 8-iki közgyűlés alkalmával Veressné Szathmáry Teréz urhölgy az elnökségről lemondott, s e fontos tisztség betöltése tovább halasztható nem volt.

A gyűlés kezdetén nem jelenvén meg, helyettesül Dr. Kardos Samu kértett fel. Első sorban felolvastattott a választmány évi jelentése, melynek főbb adatai a következők: A múlt idény alatt nov. 9-én tartott meg a megnyitó előadás. A felolvasásokat mindig szép számú közönség hallgatta. A felolvasott művek közt túlyomó számban voltak a szépirodalmi művek. 17 estén 20 szerzőtől 27 mű került felolvasásra. Volt e 27 mű között 14 szépirodalmi és 13 tudományos dolgozat, és pedig történet-tudományi 2, művelődés-történeti 2, jogi 1, társadalmi 4, nyelvtani 1, természettudományi 2, orvosi 1. A szerzők közül volt foglalkozásra néve tanár 4, ügyvéd 5, orvos, 1 gyógyszerész 1, hivatalnok 1, lelkész 1, hírlapíró 2, színész 3, nő 2. Illetőségükre néve debreczeni 16, vidéki 4.

A választmányi közönség-szavazást indítványoz Debreczen város tanácsának, a nagy terem átengedéseért, a helyi lapok szerkesztőinek, s Tóth Béla pénztárnoknak. A közgyűlés megbizta a választmányt, hogy e közönség-szavazást az illető helyeken köze titse.

A múlt évben a választmány 3 ülést tartott. Uj tag beiratkozott 17. A pénztári forgalom volt a múlt évben: bevétel 310 frt 27 kr, kiadás 134 frt 78 kr, tehát bevételi többlet 175 frt 49 kr. A kör vagyonra ez idő szerint 1059 frt 40 kr, mely takaréknézetben van elhelyezve, és 36 frt 53 kr. pénztári készlet.

A jövő évi költségvetés 200 frt szükséglettel és 326 frt 53 kr. kiadással van előirányozva. A kör pénzügyei tehát virágzóak, — a mennyiben a fedezet messze túlhaladja a szükségletet, e mellett tekintélyes tőke áll a kör rendelkezésére.

A számvizsgáló bizottság jelentése felolvastatva, pénztárnoknak a felmentvény megadatik.

A választmányból — az alap-szabályok értelmében — kilépnek a következő tagok, kik mindannyian egyhangulag ismét beválasztottak: Géressy Kálmán, Dr. Popper Alajos, Vertessy Arnold, Dr. Scheer Benő, Tóth Béla, Jó István, Csiky Lajos, Ember István, Dr. Vedródi Viktor és Rásó Gyula.

A mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása után megkezdődött a tanácskozás.

Voltak, kik Gf. Kornis Zsigmondné kívánták elnökül, ő azonban kijelentette, hogy jelen körülményei között nem fogadhatja el e tisztséget, mások pedig Gf. Bethlen Mikó Roza nevet hangoztatták. A közgyűlés nagy többsége azonban úgy nyilatkozott, hogy Veressné Szathmáry Teréz urhölgyet ismét kerjék fel az elnökség elfogadására.

Jó Istvánné, Ormódy Lajosné, Nánássy né, Legányiné, Györfine, Kaprosné urhölgyek felkértek, hogy mint küldöttség keressék fel Veressné Szathmáry Teréz urhölgyet s tudassák vele a közgyűlés óhaját és elhatározását.

A küldöttség mintegy fél óra múlva Veressné Szathmáry Teréz urhölgyet, kit eljenzéssel fogadott a közgyűlés, vizsátért. Veressné Szathmáry Teréz urhölgy köszönettel kijelenti, hogy a megütszölő bizalomnak többé elient nem állhatva, ismét elfogadja az elnökséget s kéri a tagokat, hogy támogassák őt működésében.

A többi tisztviselek: Leeb Pálné és Berger Henrikné alelnökök, Csiky Lajos jegyző s Györfi Elek pénztárnok, kik a mult közgyűlésen választottak meg ujra, kijelentik, hogy szolgálataikat ismét felajánlják az egyletnek.

A nő-egylet orvosai felkértek Dr. Legányi Gyula és Dr. Varga Geza, ügyvédül pedig Márton Imre keretik fel.

Végül a választmányi tagokra vonatkozó szavazatszedő bizottság alakult meg, ezzel a közgyűlés d. u. 5 óraker véget ért. Az egylet tagjai e helyen is felkértek, hogy a választmányi tagokra vonatkozó szavazati lapokat f. hó 16-ig legyenek szivesek az elnökséghez — nagy-péterfia utca 974. szám — beadni.

A torna-egylet köréből

Már előzőleg volt szerencsém jelezni, hogy a helybeli torna-egylet választmányi elismerést érdemlő buzgalommal fáradozik azon, hogy az egyleti életet folytonos életiségben tartsa, s hogy a közönség pártfogását teljes mértékben megérdemlő egyletünk iránt az érdeklődő közönség figyelmé felébbresztessék.

E mozgalom megindításában nagy részé van azon elemnek, mely „önálló csoport” névvel a városi fiatalság tornakedvelő tagjait foglalja magában, s mely hivatást érez magában arra, hogy idővel tekintélyes erővel álljon ki egy országos tornaversenyben. Addig azonban, míg e czel eléretnek, egyletünk szűkebb körben kívánja jelet adni munkásságának egyelőre megelegszik azzal, hogy szárny próbálgatásaként ugynevezett „házi versenyeket” tartson, melynek elsőjét feho hó 5-én delután öt óraker rendezte a téli tornahelyiségben.

E verseny tehát kezdetét jelzi egy ujonnan nyitott ösvénynek, melyre egyletünk lépett s e szempontból lesz a közönség által megítélendő; ugyane körülményben rejlik magyarázata annak is, hogy választmányunk külön egyéni meghívók kibocsátását e versenynek szükségesnek nem tartotta.

A házi verseny rendezése azonban nem meríti ki választmányunk tevékenységét. Már május 10-én a testedző sport egy másik nemében, a távgyaloglásban kívánja próbára tenni vallalkozó szellemű tagjait, a nagy templom előtti tértől Uj Fehértő városáig terjedő távolságot tűzven ki pályaterül s kilométerenkint 10 percznyi időt állapítván meg maximumul.

E pályázat iránt elénk érdeklődés mutatkozik.

A versenyre 20 pályázó jelentkezett, kik közül kettő orvosi vélemény folytán visszalépett. Pályabírákul megválasztottak: Géressy Kálmán ur elnökele alatt Dalmy Kálmán, Vecsey Imre, Domokos Kálmán, Dr. Kenéz Gyula, Márton Imre, Jeney Miklós, K. Tóth Sándor, ifj. Gyürky Sándor, Fischer Lipót, Medgyaszay Miklós, Holvay Gyula, urak és a titkár, kik közül Gyürky Sándor és Fischer Lipót urak a versenyzőket, kerekpáron kísérendik. A kitűzött versenydíjak lesznek: első díj egy arany érem, második díj egy ezüst érem és hat ezüst forint, 3-ik díj egy bronz érem s 3 ezüst forint.

Talán nem lesz érdektelen megemlíteni, hogy a versenyzők közül Sólom Antal ur terhére a pályabírátság megállapította, hogy miután ő egyletünk távgyaloglási versenyen már többször díjat nyert, sőt az 1886. évben tartott. h.-nánási gyalogversenyen az első díjjal lett kitüntetve, ezért versenytársainak 7 percznyi időelőnyt engedni tartozik.

A verseny tehát érdekesnek ígérkezik s miután bírjuk Uj-Fehértő város előjáróságának ígérteát a felől, hogy a versenyben résztvevők fogadtatásáról gondoskodva leend, bizton reméljük, hogy a verseny jó hírnek örvendő távgyaloglónk babérjait gyarapítani fogja.

A távgyaloglás iránti érdeklődésnél nem kisebb azon buzgalom, mely egyletünk tagjait a június hó 9-én tartandó tavaszi multság és díszverseny iránt áthatotta. Tornamajálisaink jó híre különben is már megvan alapítva s ha tekintetbe vesszük, hogy a rendező bizottság elnökül Dr. Kenéz Gyula urat, alelnökül pedig Márton Imre és Szabó Sándor urakat nyertük meg, akkor multságunk sikere felől nem kételkedhetünk. Tornászaink a majális alkalmával tartandó versenyen mutatják be, mennyire haladtak egy év alatt, ugyanekkor mutatják be a vívásban elért eredmény is, a lövedő belső udvarán pedig gyorsfutásverseny leend, mind oly programpontról, melyek az érdeklődést felkelti s nemes élvezetet nyujtanak hivatván.

A mi pedig magát a táncmultságot illeti, bizonyos, hogy edzett tornászainkkal táncban versenyezni a siker reményével alig lehet és a mennyiben valakinek ez iránt kételeyi válnának, felhívom, jöjjön el multságunkba s versenyezzen.

Hadd győzzön a jobb!

II.

A tornaegylet házi verseny szombat delután 5 óraker nem nagy, de díszes közönség jelenlétében tartott meg és pedig az idő kedvezőtlen volta miatt a főis kola téli tornahelyiségében.

E versenyen az önálló csoport is részt vett Gyürky Sándor, Mindszenty György és Fischer Lipót urak közreműködésével, kik iskolázottságuk s ügyességöknek fényes bizonyítékát adták a nyujtón és korlátlan bemutatott gyakorlatiakkal.

Igazán meglepő könnyedséggel s elegánciával tornásztak s bár hozzá vagyunk szokva, hogy különösen előtornászaink részéről nagyon szép eredmény mutattassék fel, mindamellett az önálló csoport e három tagjának mutatványai részökre mintául szolgálhattak.

A főiskolai ifjúságból 18-án versenyeztek szerygyakorlatokkal s mutatványaik oly szépen sikerültek, hogy azokra bármely atletikai egylet büszke lehetne. Különösen kitűntek Janossy Zoltán, Osváth Kálmán, Mészáros Mihály és Pechy Gábor urak, kik egy a nyujtón, mint a korlátlan és a gyűrűs hintán könnyedséggel és kellemel mozogtak.

A versenynek nagyon érdekes része volt az iskola-vívás és csoportvívásgyakorlatok bemutatása Jeney Miklós ur vezetésé alatt és bár a tanfolyam még nincs bevégezve s jó részben kezdőkkel állottunk szemben, meglátottak a gyakorlatokon, hogy vívóink jó uton vannak, s hogy a Jeney ur vezetésé alatt egyletünk e téren szép eredményt fog felmutatni.

Legtöbb ügyességet a vívók között Ujlassy Dező ur tanusított, ki kétségtelenül a vívóiskola legkitűnőbb növendéke. Hogy minő sorrendben érdemlik meg vívóink az elismerés koszoruját, nagyon bajos volna eldönteni, valamennyien ügyesek és gyakorlottak voltak névszerint: Jánossy Zoltán, Csanády Jenő, Tüdös Antal, Buzás Pál, Gyertyánfy László, Öreg Béla, Mészáros Mihály, Pechy Gábor, Bereczky Lajos, Jakó Sándor, Osváth Kálmán, Besenyey Daniel, Grozaveczku Szilárd, Rácz Károly, Nagy Béla, Bacsó Dezso és Turay Frigyes urak.

A iskolavívás után az assaut vívás is bemutatott hasonló szép eredménnyel. Végül az önálló csoport két tagja: Dóczy György és Lehoczky Béla urak is bemutatott vívásbeli ügyességüket. Dóczy ur különben már egész tőkélyre vitte a kard kezelést, s hogy mint kész vívó szives volt közreműködni s kezdő vívóinkkal a közönség elé kiállani, ezért őt teljes elismerés illeti.

Dr. Orbán József, egyl. titkár.

Legtöbb ügyességet a vívók között Ujlassy Dező ur tanusított, ki kétségtelenül a vívóiskola legkitűnőbb növendéke. Hogy minő sorrendben érdemlik meg vívóink az elismerés koszoruját, nagyon bajos volna eldönteni, valamennyien ügyesek és gyakorlottak voltak névszerint: Jánossy Zoltán, Csanády Jenő, Tüdös Antal, Buzás Pál, Gyertyánfy László, Öreg Béla, Mészáros Mihály, Pechy Gábor, Bereczky Lajos, Jakó Sándor, Osváth Kálmán, Besenyey Daniel, Grozaveczku Szilárd, Rácz Károly, Nagy Béla, Bacsó Dezso és Turay Frigyes urak.

A iskolavívás után az assaut vívás is bemutatott hasonló szép eredménnyel. Végül az önálló csoport két tagja: Dóczy György és Lehoczky Béla urak is bemutatott vívásbeli ügyességüket. Dóczy ur különben már egész tőkélyre vitte a kard kezelést, s hogy mint kész vívó szives volt közreműködni s kezdő vívóinkkal a közönség elé kiállani, ezért őt teljes elismerés illeti.

Dr. Orbán József, egyl. titkár.

HELYI HIREK.

* Polgármesteri jelentés. Debreczen város közigazgatási bizottsága szombaton tartotta rendes havi ülését. A polgármesteri jelentésből kiemeljük a következőket: A rendőrség által ápril hó folyamán alatt letartóztatott 125 egyén. Ezek közül a rendőrség által megbüntettetett 117, a többi átadott a bíróságnak. Eltoloncoltatott 52 csavargó. Különböző iparnemek önálló gyakorolhatására 25 egyén lattatott el igazolvánnyal. Munkakönyv 55 db, ideiglenes igazolvány pedig 5 db adatott ki. A katonai létszám volt: közös hadseregbeli 1262 ember, 497 lövel, honvéd 489 ember, 115 lövel, együtt: 1751 ember, 612 lövel. A lakosságnál állandóan el volt szállásolva 420 ember, 109 lövel. Felvizsgálatra előállított 75 ujoncz. Előfogott adatott 12. Állami adó fejében bezetettelt a lakosság által 13670 frt 72 kr. — Hadmentességi díjból befolyt 181 frt 81 kr, idegen adóból 493 frt 51 kr, járda költség címén 34 frt 22 kr, közmunka-váltásból 1135 frt 40 kr. A községi bírósághoz beérkezett 385 ügy darab, ebből elintéztetett 301 db, maradt hátraélk 84 db. — Végrehajtás elrendeltetett 56, árverés pedig 45 esetben, de egy sem foganatosított. Felelbezés beadatott 7.

* Népesedés. Apr. hó 29-től május hó 5-ig született városunkban: I. R e f o r m á t u s törvényes 10 fiu, 12 leány, — törvénytelen 3 fiu 2 leány, — együtt: 27 Halvaszületett 1 fiu. Egybekelt 13 pár II. E v a n g e l i k u s: törvényes 1 fiu III. R ó m k a t h o l i k u s: törvényes 3 fiu, törvénytelen 2 leány, — együtt 5. IV. Z s i d ó: = 0 Egybekelt 1 pár. Elveszülettek összes száma 33, melyet ha egybevetünk az elhunytak számával (40), — az a p a d á s 7.

* Városi közgyűlés. A mint értesülünk, a rendes városi közgyűlés valószínűleg május 4-én fog megtartatni.

* A Debreczenben terczelt országos kiállítás tárgyában, a mint tudva van, a ker. kamara, a gazd. egyesület, a ker. társulat és az iparos kör, kérvényt nyujtottak

énekét: szava miként hajlong, dala miként ömleng, éneke miként emelkedik, vagy száll a, a, miként erősödik vagy gyengül, majd siralmassá, majd panasossá válik, majd meg örömmel teli ujjongásba csap át a szertit, amint keblében az érzelmek tengere viharosau zajlik, vagy csendes hull-másban van A ki azt mondja, hogy a madárálban nincs igaz érzelem, nincs bensőség, nincs művészi ihlet; hogy a madár csak kényserűségből dalol, az sohasem bírt, vagy sohasem akarta megerőltetni a madarak énekét. Hisz akkor a fülemle bájos éneke, az ég felé repeső pacsrta kellemteljes dala is csak a kintorna gépies szava. Hisz akkor lehetetlen volna, hogy egyik csalogány bájosabban énekelne, mint a másik; lehetetlen, hogy az idősebbek jobb dalosok volnának, mint a fiatalok.

A csalogány a korrall egyesíti dalát. Az idősebbtől tanul a fiatalabb, de a tanulat újja alakítja saját érzelméi szerint, saját egyéniséget fejezi ki benne. Ezért van az, hogy a csalogányok között nem találni kettőt, melynek éneke tökéletesen egyforma hangzásu lenne.

A csalogány átérzi azt, a mit dalol, mi előtt remek dallamait elzengene, egy bokor árnyékában elrejtözve halkán próbálgatja meg s csak azután adja hangosan elő, ha a várakozásának megfelelő, ez mutatja, hogy a csalogány művészi tehetségének öntudatával bír, magát tökéletesíteni akarja.

Igen, a csalogány igazi művész, mutatja ezt természeté is. Ő az ellentetek, a szélsőségek madara. Magatartása gyakran komoly, méltóságtejes, s maskor játszi, gyermeteg, lelkesültni tud, s ha szívének vágya nem teljesül, végtelen bánatossá lesz. Ezt az állapotját jellemzi a költő oly szépen:

Szakadj ki lelkem, zengj el minden dalom, Mi vagy te más, mint hangod fájdalom!

vünkön ttkos bánat ferge rágódva kilopódní kszetel a szabadba, hogy ott enyhét keressünk, s látjuk a vig, kedélyes czimborákat, a melyek, mint a virág, illatall, dallal ársztyják el a leget: könnyebben fogunk föllegzen, mint a meilbeteg, az úde tavaszi hegyi lég beszívására.

A madarak fűzik kedélyünket legszorosabban a természethez, azok járulnak legjobban hozzá, hogy a természettel szövetkezzünk, azzal igazán megbarátkozzunk.

De ezt a madarak is tudják, érzik. Mert csak magukat csak a mi körünkben érzik jól, csak a mi körünkben hallatják majd melabus dalukat, majd vidám kedvteli csatinázásukat. A mily kibált lesz a táj ő nélkülök, oly némák lesznek ők akkor, midőn a sors tőlünk távozásra, s uj haza keresésére készíti őket.

A madarak is busan térnek uj, ideiglenes hazájukba, mi is busan nézünk utánuk, s oly vágyteli érzelm fogja el szívünket, mint a minő a franciaia költő, Beranger szívét hevíté, midőn ezeket mondta:

Vágyva nézem, gyakran nézem
A csapongó madarat,
S megirigylem — melyek hordják —
Tőle a gyors szárnyakat:
Elrepülhet messze tájra,
Hol a szélő tánczát járja,
Hol dereng a napugár...
En is szállnék, messze szállnék,
Hogyha volnék kis madár.

Meglopnam a csalogánydalt,
Szálnek erdők árnyain,
Pásztor lányok énekébe
Vegytetnem dalaim. — — —

A madár dala teljesen hasonlít az ember énekehez, úgy mint ennél a szív érzelmek kifejezője.

Azonban nem minden madár bírja a dalolási tehetséget, nem minden madár képes kellemesen, tökéletesen dalolni. Ez csak kevés kiválasztottnak adatik meg, de ezek aztán kárpótolják a többinek hiányait. Csak a lomb erdő, a ligetek lakosai a zenerek dalolnak igazán. Ezeket elnevezhetjük a szárnyas világ Trobadurjainak, lantosainak mert ők szerzik a költeményt, a melyet eldalolnak, a mint azt kis szívük nagy érzelmel sugják. Nem értjük ugyan ez érzelmtől áradó költemények szavait, de mégis viszhangzanak azok szívünkben, mivel érzelmeket fejeznek ki. E dalok mutatják leginkább hogy éneklő madaraink mely érzelmel bíró költői lenyék.

A madár átérzi dalát. Ha szeret, költővé lesz s választottja szívét művészte által kívánja megnyerni, tőle kitelhető szép dalokban zengve el előtte érzelmel. Ő dalol; — de csak annak, a kit szeret, csak azt énekl meg, a mi előtte kedves. — Dallal edesgeti magához kis szíve választottját a fogságban dallal üdvözli megkedvelt gazdáját. Dalra készíti őt az ujló lomb, a zöld pázsit. Leke-sült dallal üdvözli ő a viláosság gyermekeket az első reggeli sugárt és este dallal bucsuzik el az utolsóól.

„Es hogy átérzi azt, a mit dalol és hogy érzelmelnek tud hangokban kifejezést adni, azt legvilágosabban mutatja az, hogy a körülményekhez alkalmazottan, mily különböző a dala. Mennyi öröm, kéj, lelkesülés rezgi át reggeli dalát, melylyel az első napugarakat üdvözli és minő méla a legtöbb madár esti dala, midőn bucsut vesz a lehanyatló naptól, — mintegy kihallatszik abból az éj vézei — az éj rémeitől való aggodalma.”

A legtöbb dalos madár a lomberdőt választotta tartózkodási helyül. Az erdőknek ló-mor árnyai, vagy a lemenő nap arany sugarai

től pirosló tűzben égni látszó lombjai szívünk- ket edes mámorba ringatják, képzelődésünket fokozzák, lényünkét mintegy ábrándokba merítik. Az edes, illatdús lég, mely e helyet betölti, majdnem elkábit, kéjesen szívjuk azt be. Ily környezetben szólal meg a madárál. Oh mi ezer edes gondolatot ébreszt föl bennünk, búvós, bájos képeket, melyeket leirni képtelenek vagyunk. Ott egy bokorban a fekete rigó hallatja mélabus fuvala hangját, amott egy alacsony fa lombjai között szólal meg, kit ne ragadnának el, e megdöböntő csend közepette, e magasost szép hangok.

A dalos madarak között a legfőbb mű- vesz a csalogány, az avabok búbajos búblál madara, az erdő szíve, mely érzelmü, láng- eszű szárnyas költő, ő mindig érzelmeket zeng; akkor dalol, midőn szíve érzelmtől áradoz. Ő róla mondja nagyköltőnk Vörösmarthy:

Csak egy fűmivésznő,
Egy gyenge csalogány,
Csuttogja gyászzenéjét
A cserjés vad bogán.
Es annyi fájdalom van,
Es annyi kín szívében,
Embert megölös százszor
Ily gyilkos érzemény.

A csalogány nem utánoz. Mindegyik sa- ját dallamával bír, mely magán hordozza az állat szellemének kinyomatát. Nincs az az ember, bármily rideg kedélyű is, kire hatással ne volna, kit el ne ragadna a csalogány dala. Mert benne a szelidebb érzelmek, fellengző ábránd, vágyteli epedés kétségbeeső fájda- lom csodás vegyülete érezhető. „Szerelmi vallomás az tele ihlettel, tele költészettel; kifejezése a szerelmi vágyának, az érzelmek árjának. Hallgassák csak meg a csalogány

énekét: szava miként hajlong, dala miként ömleng, éneke miként emelkedik, vagy száll a, a, miként erősödik vagy gyengül, majd siralmassá, majd panasossá válik, majd meg örömmel teli ujjongásba csap át a szertit, amint keblében az érzelmek tengere viharosau zajlik, vagy csendes hull-másban van A ki azt mondja, hogy a madárálban nincs igaz érzelem, nincs bensőség, nincs művészi ihlet; hogy a madár csak kényserűségből dalol, az sohasem bírt, vagy sohasem akarta megerőltetni a madarak énekét. Hisz akkor a fülemle bájos éneke, az ég felé repeső pacsrta kellemteljes dala is csak a kintorna gépies szava. Hisz akkor lehetetlen volna, hogy egyik csalogány bájosabban énekelne, mint a másik; lehetetlen, hogy az idősebbek jobb dalosok volnának, mint a fiatalok.

A csalogány a korrall egyesíti dalát. Az idősebbtől tanul a fiatalabb, de a tanulat újja alakítja saját érzelméi szerint, saját egyéniséget fejezi ki benne. Ezért van az, hogy a csalogányok között nem találni kettőt, melynek éneke tökéletesen egyforma hangzásu lenne.

A csalogány átérzi azt, a mit dalol, mi előtt remek dallamait elzengene, egy bokor árnyékában elrejtözve halkán próbálgatja meg s csak azután adja hangosan elő, ha a várakozásának megfelelő, ez mutatja, hogy a csalogány művészi tehetségének öntudatával bír, magát tökéletesíteni akarja.

Igen, a csalogány igazi művész, mutatja ezt természeté is. Ő az ellentetek, a szélsőségek madara. Magatartása gyakran komoly, méltóságtejes, s maskor játszi, gyermeteg, lelkesültni tud, s ha szívének vágya nem teljesül, végtelen bánatossá lesz. Ezt az állapotját jellemzi a költő oly szépen:

Szakadj ki lelkem, zengj el minden dalom, Mi vagy te más, mint hangod fájdalom!

Igy
Az
S k

Jó
szépséges
sau közé
hallatja
sűrűjében

Le
ja a da
re kel.

A
lölási te
nek tá
Nagy J
országá
hangzó
Fjordó
mely a
melyne
tündér
örökös

a ki a
dal fo
termé
madar
olvass
a költ

Da
Az
Aj
Fe

be folyó év el
rosi tanács ne
hogy a szobár
résztletes szab
szegtervezet
enek megtör
kiállítás érde
hozni. — Mir
a szabályozat
elkészítettek
tanácsnak be

* Püsp
templomban
a r. k. ten
nagyváradi
malás szent
valókat Sz
kibocsátott
adja a r. k.
sége a deb
év május 2
ján fog a d
gáltatni. —
névét veszi
berma-anya
ata és bér
megbéralt
lakban elő
történi me
10 óratól m
csak kivete
minden ber
tisztán meg
tani kell. M
óráker a g
fog tartatn
meghivatna
22, 23, 24,
gyónnak és
lehetőleg a
alsó részér
ténhetik a
— az álde
miské alát
szükséges,
portosuljon
május 26 k
ugy illik, h
időre a te
A főszept
be-és kij
gatni: e
sal, s ha
A bérmas
berma-szű
a templom
felől a te
sört képe
közel a p
ezen két k
oltárkönl
a lehető
meg meg

nyenek nagyon érdekes része volt... és csoportvívás gyakorlatok bevezetése...

gyűlések a vívók között... a vívók között Ujfa... a vívók között Ujfa...

Dr. Orbán József... egy. titkár.

ELYI HIREK.

Debreczen... a városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

Apr. hó 29-től május hó... a városi tanács... a városi tanács...

Apr. hó 29-től május hó... a városi tanács... a városi tanács...

Apr. hó 29-től május hó... a városi tanács... a városi tanács...

Apr. hó 29-től május hó... a városi tanács... a városi tanács...

Apr. hó 29-től május hó... a városi tanács... a városi tanács...

Apr. hó 29-től május hó... a városi tanács... a városi tanács...

Apr. hó 29-től május hó... a városi tanács... a városi tanács...

Apr. hó 29-től május hó... a városi tanács... a városi tanács...

be folyó év elején a városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

laja. A bérmandók a bérmalevet kitarva... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

Mondták továbbá, hogy a függetlenségi nyilatkozat... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

frt. Géder Sándor és neje Nagy Eszter... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

Igy énekel a cserje vad bogán... a városi tanács... a városi tanács...

Jó indulatu és vad. Komoly, de a neveltség... a városi tanács... a városi tanács...

A vizi madarak közül csak egy bir dalolási... a városi tanács... a városi tanács...

E rövidke csevegésből kitetszik, hogy a... a városi tanács... a városi tanács...

Dalolt hát kis maddr, mond ki hangos szóval... a városi tanács... a városi tanács...

Muzsák. — Az akadémiájából. A nagy tud. akadémiában... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

A városi tanács... a városi tanács... a városi tanács...

MATTONI-FÉLE GLIESSHÜBLER... legjobb asztali- és üdítő ital, kitűnő hatásának bizonyult köhögéssnél, gégehajoknál, gyomor- és hólyaghurtnál. Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

Legjobb asztali- és üdítőital.

Hazánk legkedveltebb
savanyuvize

A MOHAI **ÁGNES** FORRÁS,

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

Ő felsége József főleg. és ő felsége Milán szerb király
— asztalán rendes italul szolgál.

Konstantinápolyban, alexandriában, legközelebb Finnóban is ép úgy mint hazánkban általában a kolera megbetegedés ellen praeservatív gyógyszernek bizonyult. — Mindazon tisztelt fogyasztóink, kik ezen ásványvizet akár borral, gyógy-célokra, vagy tisztán mint asztalivizet előszeretettel használják, kérjük azt rövidtve

ÁGNES.

forrás néven kiszolgáltatni. — A nagyérdemű közönségnek ásványvizünket szíves jóindulattal ajánlván, maradtunk teljes tisztelettel az **ÁGNES**-forrás kutkezelősége Mohán.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerüzében, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

Országos főraktár
ÉDESKUTY L.

m. kir. és szerb kir. udvari ásványvíz-szállítónál
BUDAPESTEN, Erzsébet-tér 7. sz.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Raktár Debreczenben: Csanak József, Geréby Fülöp, Rickl József Zelmos, Szabó Zsigmond, Varga Lajos uraknál.

Az évi elszállítás 200,000 palack.

Kifünő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Magyar gőzcseplő-készletek

Gőzmozgonyok
2, 2½, 3½, 4, 6, 8, 16erőre.

Gőzcseplő-gépek
fa- és vaskerettel, verőlécozes vagy szeges dobbal, legújabb, legerősebb szerkezet, legnagyobb munkaképesség mellett.

Olcsó árak és előnyös feltételek.
Árjegyzékek kívánatra.

GROSSMANN és RAUSCHENBACH
első magyar gazdasági gépgyára
Budapest, külső váci-út 7. sz.

MELY CZIGARETTAPAPIR A LEGJOBB?

Ezen minden cig. r. t. azóra nézve nagyon fontos kérdés már a ketségtelenbb módon bizonyult.

Nem úr s reklám, hanem először: da tudományos személynégek által összehasonított vizsgálata alapján a forgalomban előforduló jobb minőségű cigarettapapírok között a

„Les dernières Cartouches“
Braunstein Frères gyárából,
Paris, 65 Boulevard Exelmans,

mint jóval könyebb és legjobb cigarettapapír elismertett. Mivel ez már többi közt Dr. Pohl tanár által a bécsi vegytani egyetemen, Dr. Liebermann tanár a budapesti állami vegy-kísérleti állomás főnöke által a prágai nem. egyetemen egé zsegtűyi szempontból újabb összehasonító vizsgálata a lehető legteljesebb eredményt hozta, a mennyiben a „Les dernières Cartouches“ cigarettapapír 28-74%-a könnyebb és hogy a dohányfüsthez 28-77%-al kevesebb idegen alkotórészt tartalmaz, mint a többi vegyelméletű papír. — Valódi csak az a papír, melynek etiquetteje meletkezt rajzhoz hasonló és Braunstein Frères czeget vi-eit.

A gyár cigarettapapírjainak és cigarettahüvelyinek nagybani elárutása véget.

Braunstein Frères
saját czege alatt Bécsben, I. ker., Schottenring 25. sz. a raktárt nyitott, továbbá kapható minden nagyobb illyenmű czikket erusító kerekedőknél.

Arverési hirdetés.

Berettyó Ujfalu község tulajdonát tevő vendéglő f. é. szept. 1-től számított öt évre haszonbérbe adatik f. é. június hó 1 ső napján d. e. 9 órakor.

Zárt ajánlatok f. é. május 31. d. u. 6 óráig 200 frt bánompénzzel ellátva „B.-Ujfalu község árverelő küldöttségé”-hez czimezve, a községi előljárásnál adandók be.

A zárt ajánlatok június hó 1-én d. e. 8 órakor bontatnak fel, ezt követi a szóbeli nyilvános árverés; az árverési feltételek a községi előljárásnál megtekinthetők.

A vendéglőhöz tartozik: kávéház, korcsma, ebédlő, vendéglős lakása, konyha, pinczék, 8 vendég szoba, istálló, székérszín, továbbá 7 havi szabad bormérési jog.

B.-Ujfalu, 1888. május 3.

Arverelő küldöttség.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE
KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA
Debreczenben, Főpiacz. Sz. Nagy Károly ház.
Ajánlja magát mindentéle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK
gyors és pontos elkészítésére;
elvallal; tankönyveket, hirlapokat és folyóiratokat minden nyelven, ét- bor- és árlapokat; dízműveket arany- ezüst és színnyomatban; a törvénykezéshez megkívántató

* ROVATOZOTT IVEKET; *
diszes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászathoz tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek.

A papír gyári árban számíttatik.
HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő „DEBRECZEN” cz. hirlapban legolcsóbban számítva közléteszek.

KUTASI IMRE könyv- és könyomda tulajdonos.

DEBRECZENBEN, Főpiacz SZ. NAGY KÁROLY ház.

Debreczen, 1888. Nyomatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában

KITÜNTETÉS SZEGED Erdem éremmel 1876.

KITÜNTETÉS SZÉKES-FEHÉRVÁR ezüstérem 1878.

KITÜNTETÉS LONDON.

Diszoklevél 1871-ben.

1888.

Előzetes
Helyben
Egy évre
Egy évre
Negyed évre

Egyes

A lap szellemi
személyisége
1884. évi
haz. — a szűk
mentve

Előzetes
TELEFON
CSATHY K.
kereskedésében
talán KUTASI
nyomdájában

Egyé

A tar
vételes b
melyet a
lőház, fe
arra, hog
lettek ta
még e
szolga
nek me
tétett
volt egyé
ség azon
Ez
dekében
tani az
lünk meg
A v
utasításo
sek szol
léptők e
az esetb
alább a
hadkötél
éyének o
azonban
ges szol
lett kilé
esetben
1-jétől
koruk
tettleges
kéntések
30-ával
lyezett
höz ké
még ne
akkor
tartalék
az ille
a más
A szol
tanulm
tőber
életkor
E
egyéve
lati id
kezdik
töltik
lékos
értelm
tendör
önkén
pen a
gerte